

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ στις ΦΘΙΝΟΥΣΕΣ ΤΑΛΑΝΤΩΣΕΙΣ

1. Σε μία φθίνουσα ταλάντωση η αντιτιθέμενη δύναμη είναι ανάλογη της ταχύτητας και η περίοδος είναι T . Τη χρονική στιγμή $t_0=0$ το πλάτος της ταλάντωσης είναι $A_0=32\text{cm}$, ενώ τη χρονική στιγμή $t_2=2T$ είναι $A_2=8\text{cm}$. Να βρείτε το πλάτος της ταλάντωσης;

  - i) τη χρονική στιγμή $t_1=T$
  - ii) τη χρονική στιγμή $t_3=3T$
  - iii) τη χρονική στιγμή $t_5=5T$.

(Απάντηση: i) 16cm ii) 4cm iii) 1cm)
2. Το πλάτος μιας φθίνουσας ταλάντωσης μειώνεται με τον χρόνο σύμφωνα με την σχέση $A=A_0e^{-\lambda t}$. Σε χρονική στιγμή t_1 πραγματοποιούνται 40 πλήρεις ταλαντώσεις και το πλάτος είναι ίσο με $A_0/5$. Να υπολογίσετε το πλάτος της ταλάντωσης όταν πραγματοποιηθούν ακόμα 80 πλήρεις ταλαντώσεις.

(Απάντηση: $\frac{A_0}{125}$)
3. Σώμα μάζας m στερεώνεται στο ελεύθερο άκρο οριζόντιου ελατηρίου σταθεράς $k=2000\text{N/m}$, όπως φαίνεται στο σχήμα. Απομακρύνουμε το σώμα από τη θέση ισορροπίας του κατά $A_0=0,16\text{m}$ και στη συνέχεια το αφήνουμε ελεύθερο, οπότε κάνει φθίνουσα ταλάντωση της οποίας το πλάτος ελαττώνεται ,εξαιτίας τριβών, κατά 25% σε κάθε πλήρη ταλάντωση. Να υπολογίσετε πόσο θα μειωθεί η ολική ενέργεια ταλάντωσης μετά τις δύο πρώτες πλήρεις ταλαντώσεις του σώματος.

(Απάντηση: $17,5\text{ J}$)
4. Σε μία φθίνουσα ταλάντωση, όταν η δύναμη που αντιτίθεται στην κίνηση είναι της μορφής $F'=-bu$, τότε το πλάτος της ταλάντωσης μειώνεται με τον χρόνο σύμφωνα με την σχέση $A=A_0e^{-\lambda t}$. Αν σε χρόνο $t=10\text{s}$ από την αρχή της ταλάντωσης η ενέργεια ταλάντωσης μειώθηκε κατά 84% σε σχέση με την αρχική, να βρείτε τη σταθερά Λ .

(Απάντηση: $\frac{\ln 10 - \ln 4}{10} \text{s}^{-1}$)
5. Σε μια φθίνουσα ταλάντωση όπου το πλάτος μειώνεται εκθετικά με τον χρόνο ($A=A_0e^{-\lambda t}$) τη χρονική στιγμή $t=0$ το πλάτος είναι A_0 , ενώ τη χρονική στιγμή $t_1=10\text{s}$ είναι $A_1=\frac{A_0}{10}$. Να βρείτε τη χρονική στιγμή t_2 κατά την οποία το πλάτος της ταλάντωσης είναι $A_2=\frac{A_0}{100}$.

(Απάντηση: 20s)
6. Το πλάτος της φθίνουσας ταλάντωσης ενός συστήματος σώμα – ελατήριο μειώνεται εκθετικά με τον χρόνο σύμφωνα με τη σχέση $A=A_0e^{-\lambda t}$. Τη χρονική στιγμή $t_0=0$ η ολική ενέργεια της ταλάντωσης είναι E_0 .

  - i) Μετά από πόσο χρόνο t_1 η ενέργεια ταλάντωσης θα γίνει $E_1=\frac{E_0}{2}$;
  - ii) Πόση θα είναι η ενέργεια ταλάντωσης τη χρονική στιγμή $t_2=3t_1$;

(Απάντηση: i) $\frac{\ln 2}{2\lambda}$ ii) $\frac{E_0}{8}$)
7. Σε μία φθίνουσα ταλάντωση με περίοδο $T=1\text{s}$ τη χρονική στιγμή $t_0=0$ είναι A_0 . Αν το πλάτος της ταλάντωσης μειώνεται εκθετικά με τον χρόνο και τη χρονική στιγμή $t_1=20\text{s}$ γίνεται $\frac{A_0}{2}$. Να βρείτε:

  - i) το πλάτος ταλάντωσης τη χρονική στιγμή $t_2=60\text{s}$,
  - ii) την επί τοις εκατό μείωση του πλάτους ταλάντωσης τη χρονική στιγμή $t_3=40\text{s}$,
  - iii) σε ποια χρονική στιγμή t_4 , το πλάτος ταλάντωσης θα γίνει $\frac{A_0}{16}$

(Απάντηση: i) $\frac{A_0}{8}$ ii) 75%   iii) 80s)

8. Το πλάτος μιας φθίνουσας ταλάντωσης ακολουθεί τον εκθετικό $A=A_0e^{-\Lambda t}$ όπου A_0 το αρχικό πλάτος και Λ σταθερή ποσότητα.
- i) Σε πόσο χρόνο το πλάτος της ταλάντωσης θα γίνει $A=\frac{A_0}{2}$
- ii) Αν για κάθε πλήρη ταλάντωση το ποσοστό ελάττωσης της ενέργειας ταλάντωσης είναι 36%, να βρείτε το αντίστοιχο ποσοστό μεταβολής του πλάτους της ταλάντωσης.
(Απάντηση: ii) 20%)
9. Η περίοδος μιας φθίνουσας ταλάντωσης είναι T και το πλάτος της ακολουθεί $A=A_0e^{-\Lambda t}$ όπου Λ σταθερή ποσότητα.
- i) Να αποδείξετε ότι ο λόγος δύο διαδοχικών τιμών του πλάτους της ταλάντωσης είναι σταθερός.
- ii) Μετά από $N_1=18$ πλήρεις ταλαντώσεις το πλάτος της ταλάντωσης είναι ίσο με $\frac{A_0}{2}$. Να βρείτε το πλάτος της ταλάντωσης όταν γίνουν ακόμα $N_2=72$ πλήρεις ταλαντώσεις.
(Απάντηση: ii) $\frac{A_0}{3}$)
10. Ο χρόνος ημίσειας ζωής ενός ραδιενεργού υλικού είναι T .
- i) Μετά από πόσο χρόνο θα έχουν διασπαστεί τα $\frac{15}{16}$ των αρχικών πυρήνων;
- ii) Ποιο ποσοστό επί τοις % των αρχικών πυρήνων θα έχει διασπαστεί σε χρόνο $t=2T$;
(Απάντηση: i) $4T$ ii) 75%)
11. Ένας ταλαντωτής τη χρονική στιγμή t_1 έχει ενέργεια ταλάντωσης E και πλάτος ταλάντωσης A_1 . Τη χρονική στιγμή t_2 που έχει χάσει τα $\frac{3}{4}$ της ενέργειας που είχε τη στιγμή t_1 το πλάτος της ταλάντωσης του είναι:
- i) $\frac{A_1}{4}$ ii) $\frac{3A_1}{4}$ iii) $\frac{A_1}{2}$ iv) $\frac{A_1}{3}$
- Επιλέξτε την σωστή απάντηση και να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.
12. Ένας ταλαντωτής τη χρονική στιγμή $t=0$ έχει ενέργεια ταλάντωσης E_0 και πλάτος ταλάντωσης A_0 . Η ενέργεια που έχει χάσει ο ταλαντωτής μέχρι τη χρονική στιγμή t που το πλάτος της ταλάντωσης του έχει μειωθεί στο $\frac{1}{4}$ της αρχικής του τιμής είναι:
- i) $\frac{E_0}{16}$ ii) $\frac{E_0}{4}$ iii) $\frac{15E_0}{16}$
- Επιλέξτε την σωστή απάντηση και να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.